

LOCALITZACIÓ: Des de Fonteta s'arriba a Fitor per una pista de terra en bones condicions. De Fonteta al camp de la Cadena de Fitor hi ha una distància de 5,200 quilòmetres. El Camp de la Cadena s'anomena així degut a què des d'antic el camí es barrava amb una cadena. Avui ja no s'utilitza però la cadena i els dos suports metàl·lics que la retenen, encara es troben clavats als marges de la pista. A la dreta del Camp de la Cadena trobem dues pistes. Aleshores cal agafar la de més a la dreta que -en no massa bon estat- puja vers la serra de la Cals. A 800 metres de distància, en un replà en la carena de la serra, a mà esquerra i a pocs metres del camí, és situat aquest dolmen. Fàcil de trobar. És a 264 +/- 10 metres sobre el nivell del mar.

HISTÒRIA: Fou donat a conèixer per Manuel Cazorro i Ruiz l'any 1912. Aquest autor que l'havia visitat el juliol de l'any 1911 -acompanyat segurament de les mateixes persones citades en la ressenya del Dolmen dels Tres Peus- el descriu i en publica la primera planta i una fotografia. L'anomena Dolmen de la pedra dels Tres Caires.

Pere Bosch i Gimpera, l'any 1919 el classifica entre les cistes rectangulars.

L'any 1922 Antoni Rovira i Virgili reproduí la planta i la fotografia de Cazorro de l'any 1912.

Lluís Pericot i García, en la seva tesi de l'any 1925 -amb planta equivocada (núm. 50 en lloc de 51)- el classifica entre les cistes. Diu que fou excavat amb resultats negatius per M. Pallarès i que aquest va rectificar la planta, la qual cosa és incerta.

Josep de Calassanç Serra-Ràfols el cità l'any 1930.

Francesc Carreras i Candi el cità l'any 1940.

Lluís Pericot i Garcia, en la revisió de la seva tesi de l'any 1950 repeteix el ja dit l'any 1925 i ara -amb planta equivocada (núm. 9 en lloc de 17)- el classifica entre les cistes petites i obertes i en publica una fotografia.

Joan Sales en publicà una fotografia l'any 1963.

L'any 1964, Joaquim Pla i Cargol en publica una fotografia.

Lluís Esteva i Cruañas l'excavà i el publicà amb bones planimetries l'any 1965. El classifica com una cista megalítica rectangular. Seguint Pericot, informa que Pallarès l'excavà i que rectificà la planta, cosa aquesta darrera que no sembla certa. Aquest autor ja s'adonà que en la tesi de Pericot dels anys 1925 i 1950 les plantes són equivocades.

L'any 1977 Miquel Cura i Morera i Josep Castells i Camp el classificaren com una galeria catalana.

Joan Badia i Homs el cità l'any 1977 i l'any 1982, i amb Jordi Olavarrieta en publicà una fotografia l'any 1986.

Josep Tarrús i Galter, Josep Castells i Camp, Júlia Chinchilla i Sánchez i Rosó Vilardell i Pascual l'any 1984 el classificaren com una galeria catalana petita.

Josep Castells i Camp, l'any 1986 el classifica com una galeria catalana petita.

Enriqueta Pons i Brun, l'any 1987 el publicà com una galeria catalana petita amb una fotografia.

Els autors de Girona pas a pas el citaren l'any 1988.

DESCRIPCIÓ: Es tracta d'una probable galeria catalana en U feta de lloses de pissarra. De túmul artificial de tendència circular i del peristàlit de blocs ajaguts en queden restes visibles. La seva entrada és orientada al sud ($180^{\circ} \pm 5^{\circ}$). El monument visible amida interiorment 2,20 m de llarg, per 0,80 m d'ample, per 1 m d'altura màxima.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: Actualment (5-V-89) el dolmen conserva la seva cambra amb l'inici del passadís formats per 6 lloses i la coberta "in situ". Vora les lloses de llevant hi ha caiguda una possible coberta del passadís i més lluny, vers migdia, una llosa potser d'aquest mateix passadís. Del túmul que devia cobrir l'estructura interna i del peristàlit de blocs ajaguts en resten testimonis vists.

MATERIALS ARQUEOLÒGICS: Si l'excavació de Pallarès (únicament citada per Pericot) fou estèril, en la d'Esteva tampoc s'hi trobà res.

CRONOLOGIA: Pel tipus arquitectònic del sepulcre, podem deduir que fou construït vers el 2700-2200 a.C.